

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria filosofiei românești

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Filosofie premodernă și românească
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Filosofie românească

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei românești						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Rodica Marta Vartic						
2.3 Titularul activităților de seminar	Drd. Emilia Faur						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					
3.8 Total ore pe semestru					
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• -
4.2 de competențe	• Cunoașterea limbii române, scris, citit, vorbit;

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• -
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• -

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Studentul va putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască istoria culturii române, a filosofiei românești; • Să înțeleagă dominantele culturii române și condiționările istorice, culturale și politice, deopotrivă europene și românești, ale creațiilor și opțiunilor filosofice; • Să înțeleagă înlănțuirea ideilor moderniste, pe de o parte, autohtoniste, pe de altă parte, din cultura română, precum și influența lor pînă în epoca extrem-contemporană; • Să stăpînească conceptele filosofice fundamentale utilizate în descrierea și explicarea culturii românești: formă, fond, autohtonism, modernism etc.; • Să poată să discute cu orice partener, inclusiv cu cei occidentali, pe tema particularităților culturii și filosofiei românești, precum și a trăsăturilor ei europene; • Să înțeleagă rolul fondator al lui Maiorescu și al Junimii în geneza culturii române moderne, rolul mare al junimiștilor în structurarea culturii române moderne, cu particularitățile ei literaturocentrice; • Să cunoască conceptele filosofice fundamentale din Maiorescu, Rădulescu-Motru, I. Petrovici, Mircea Florian, D.D.Roșca și Blaga, autori ce reprezintă valori filosofice importante ale culturii române, cu o cotă anume de originalitate; • Să sesizeze valoarea și splendoarea sistemului filosofic blagian.
Competențe transversale	<p>Studentul este stimulat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să abordeze probleme care țin de cultura română și europeană în mod critic, ținînd cont de decalajele și sincronizările culturii noastre, de amestecul de imitație și originalitate ce o caracterizează • Să învețe cum se face o prezentare de text, de carte, o recenzie; cum să interpreteze un text

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea filosofiei românești, a culturii române, în corelație cu aceea europeană/ universală
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea conștiinței critice de sine a culturii române

8. Conținuturi

8.1 Curs		
1. Introducere. Apariție filosofiei românești și caracteristicile ei	Metode de predare Prelegere, explicație, analiză de text	Observații
2. Junimea și junimismul	Prelegere, explicație, analiză de text	
3. Titu Maiorescu. Teoria formelor fără fond	Prelegere, explicație,	

	analiză de text	
4. Titu Maiorescu. Logica. Estetica. Importanța lui Maiorescu pentru cultura românească	Prelegere, explicație,, analiză de text	
5. Maiorescienii: C. Rădulescu-Motru. Personalismul	Prelegere, explicație, analiză de text	
6. Maiorescienii: C. Rădulescu-Motru. Filosofia „românismului”		
7. Maiorescienii: Ion Petrovici	Prelegere, explicație, analiză de text	
8. Maiorescienii: Mircea Florian	Prelegere, explicație, analiză de text	
9. Școala filosofică de la Cluj: D.D. Roșca, un existențialist moderat	Prelegere, explicație, analiză de text	
10-13. Școala filosofică de la Cluj: Lucian Blaga	Prelegere, explicație, analiză de text	
14. Blaga și Cercul Literar de la Sibiu al Universității clujene	Prelegere, explicație, analiză de text	

Bibliografie

Bibliografia generală:

1. Lucian Blaga, *Despre conștiința filosofică*, în Idem, *Opere*, vol., 8, ediție îngrijită de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1983.
2. N. Bagdasar, *Istoria filosofiei românești*, în *Scrieri*, ediție de Gh. Vlăduțescu, București, Editura Eminescu, 1988.
3. Ion Ianoși, *O istorie a filosofiei românești*, Cluj, Editura „Biblioteca Apostrof”, 1996.
4. *Dicționarul operelor filosofice românești*, București, Editura Humanitas, 1997.
5. E. Lovinescu, *Istoria civilizației române moderne*, ediția princeps sau orice ediție integrală, de ex: *Ibidem*, ediție și studiu introductiv de Z. Ornea, București, editura Minerva, 1997.
6. Marta Petreu, *Filosofia lui Caragiale*, ediția a doua revizuită și adăugită, Iași, Editura Polirom, 2012, subcapitolul: „Teoria maioresciană a formelor fără fond”, pp.147-152.
7. Marta Petreu, *De la Junimea la Noica. Studii de cultură românească*, Iași, Polirom, 2011.
8. Mircea Flonta, *Cum recunoaștem pasărea Minervei?*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998.
9. Marta Petreu, *Filosofii paralele*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2005; sau ediția Polirom, 2013.

1. Titu MAIORESCU

„În contra direcției de astăzi în cultura română”; „Direcția nouă în poezia și proza română”, în vol. Idem, *Opere*, I, ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, studiu introductiv de

Eugen Todoran, București, Editura Minerva, 1978.

2. Constantin RĂDULESCU-MOTRU

Personalismul energetic, București, Editura Casa Școalelor, 1927 (sau în volumul Idem, *Personalismul energetic și alte scrieri*, studiu, antologie și note de Gh. Al. Cazan, text stabilit de Gh. Pienescu, București, Editura Eminescu, 1984); *Elemente de metafizică pe baza filosofiei kantiene*, ediție definitivă, București, Editura Casa Școalelor, 1928; *Cultura română și politicianismul*, în volumul Idem, *Scrieri politice*, ediție de Cristian Preda, București, Editura Nemira, 1998); *Românismul, catehismul unei noi spiritualități*, ediția princeps sau în volumul Idem, *Scrieri politice*, ediție de Cristian Preda, București, Editura Nemira, 1998.

3. Ion PETROVICI

Introducere în metafizică, ediția a II-a completată, București, Editura Casa Școalelor, 1929.

4. Mircea FLORIAN

Metafizica și arta, București, Casa Școalelor, 1945; *Recesivitatea ca structură a lumii*, vol. I-II, ediție îngrijită de N. Gogoneață și I.C. Ivanciu, București, Editura Eminescu, 1983, 1987, I. *Aspect fundamental*, pp. 45-88; II. *Concluzii*, pp. 396-446.

5. D.D. ROȘCA

Existența tragică, încercare de sinteză filosofică, București, Fundația pentru literatură și artă, 1934; *Mitul utilului*, ediție de Marta Petreu, Cluj, Editura „Biblioteca Apostrof”, 1999.

6. Lucian BLAGA

Diferențialele divine, în Idem, *Opere*, vol. 11, ediție de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1988; *Cenzura transcendentă*, în Idem, *Opere*, vol. 8, ediție îngrijită de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1983; *Geneza metaforei și sensul culturii*, în *Opere*, vol. 9, ediție de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1985; *Hronicul și cântecul vîrstelor*, orice ediție; *Luntrea lui Caron*, roman, ediția a II-a revăzută, Editura Humanitas, 1998.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1.Ce este filosofia – discuție pe Blaga, „Despre conștiința filosofică”, D.D. Roșca, „Știință și filosofie”	Analize pe text, referate	
2. Maiorescu, analiză de text, „În contra direcției de astăzi în cultura română”;	Analize pe text, referate	
3. Maiorescu, „Direcția nouă în poezia și proza română	Analize pe text, referate	
4. Rădulescu-Motru, discuție pe „Personalismul...”	Analize pe text, referate	

5. Rădulescu-Motru, discuție pe „Cultura română și politicianismul”	Analize pe text, referate	
6. Petrovici și problema metafizicii la începutul secolului al XX-lea	Analize pe text, referate	
7. Florian, conceptul de <i>recesivitate</i>	Analize pe text, referate	
8.D.D. Roșca, conceptul de tragic; trăsături existențialiste în gândirea lui D.D. Roșca	Analize pe text, referate	
9-14. Blaga, discuție pe Cenzura transcendentă, Diferențialele divine, Spațiul mioritic, proza autobiografică		
Bibliografie vezi mai sus		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea conceptelor și ideilor filosofilor români în discuție	Evaluare scrisă	3 p
	3 texte filosofice obligatoriu de citit pe semestru, din bibliografia cursului	Prezentarea scrisă a unui text, ca rezumat critic; alegerea textului de prezentat din lista celor 3 de citit, o face profesorul, la examen	3p
10.5 Seminar/laborator	Prezentare de referate și participare la discuții	Impactul asupra clasei în momentul prezentării	3p
10.6 Standard minim de performanță			
•			

Data completării

21 sept. 2018

.....

Semnătura titularului de curs

prof. dr. Rodica Marta Vartic

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....